

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення гарантій працівників на своєчасну та в повному обсязі виплату заробітної плати» (реєстраційний № 3264-1 від 14.04.2020), внесений народними депутатами України Королевською Н. Ю. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується:

1. Внести зміни до Кодексу законів про працю України і передбачити:

чітке визначення часу, з якого наступає порушення права працівників на вчасну оплату праці – до сьомого дня після закінчення періоду, за який здійснюється виплата (ця заробітна плата визнається заборгованою);

у разі затримки виплати заробітної плати та інших сум, належних працівникові, на строк більше 7 календарних днів працівник має право, попередивши про свої дії роботодавця в письмовій формі, тимчасово припинити виконання роботи на весь період до виплати затриманої суми; працівник звільняється від обов'язку виконувати свої трудові функції та має право у свій робочий час бути відсутнім на робочому місці.

У разі припинення працівником виконання роботи внаслідок затримки виплати заробітної плати та інших сум, належних працівникові, роботодавець виплачує працівникові:

компенсацію у розмірі середньоденної заробітної плати за кожен день припинення виконання роботи;

пеню у розмірі 0,5 відсотка суми боргу за кожен календарний день затримки виплати заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій, соціальних виплат.

2. Внести зміни до Закону України «Про оплату праці» і передбачити:

виплату компенсації заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця працівникам, вимоги яких увійшли до реєстру вимог кредиторів відповідно до вимог Кодексу України з питань процедур банкрутства.

При цьому вказані виплати мають виплачуватися працівнику центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про праці.

3. Внести зміни до статті 168 Податкового кодексу України:

змінити порядок сплати податку на доходи фізичних осіб, а саме, перерахування податку на доходи фізичних осіб до відповідного бюджету здійснюється виключно у разі виплати доходу на користь фізичних осіб – платників податку.

4. Внести зміни до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464):

доповнити пункту 2 статті 24 Закону № 2464 абзацом третім відповідно до якого банкам забороняється прийняття розрахункових документів про перерахування коштів для сплати відповідних сум єдиного внеску або документів, що підтверджують фактичну сплату таких сум, без одночасного представлення платником єдиного соціального внеску платіжних доручень та інших розрахункових документів на видачу (перерахування) коштів для виплати заробітної плати.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту потребуватиме додаткових видатків з державного та місцевого бюджетів на:

- виконання додаткових функцій центральним органом виконавчої влади, що реалізує політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю;

- виплату цим органом заборгованої заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця;

- виплату працівникам додатково середнього заробітку за кожен день припинення виконання роботи;

- виплату пені за кожен календарний день затримки виплати заробітної плати.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Суб'єктом законодавчої ініціативи у порушення вимог частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України не подано до проекту Закону фінансово-економічні обґрунтування з відповідними розрахунками та пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Відповідно до пояснювальної записки реалізація законопроекту не потребуватиме додаткових коштів з державного та місцевих бюджетів.

Проте, за орієнтовними розрахунками Мінфіну (з розрахунку, що працівнику заборговано заробітну плату у розмірі мінімальної заробітної плати 4 723 гривні) за умови, що працівник припинив виконання роботи внаслідок затримки виплати заробітної плати, сума виплати йому компенсації та пені лише за один день складе 178,6 гривень.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Прийняття законопроекту впливатиме на виконання закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді, у разі набрання чинності з дня його опублікування.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Норми проекту Закону України потребують узгодження із положеннями частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якою Закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Визначення проектом семиденного строку затримки виплати заробітної плати підставою для настання права на отримання відповідної компенсації не узгоджується зі статтею 2 Закону України «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати», яким передбачено, що компенсація громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати провадиться у разі затримки на один і більше календарних місяців виплати доходів громадянам.

Щодо внесення змін до Податкового кодексу: на сьогодні відповідно до підпункту 168.1.5 пункту 168.1 статті 168 Кодексу у разі, якщо оподатковуваний дохід нараховується податковим агентом, але не виплачується (не надається) платнику податку, то податок, який підлягає утриманню з такого нарахованого доходу, підлягає перерахуванню до бюджету податковим агентом у строки, встановлені для місячного податкового періоду.

Запровадження запропонованого порядку сплати податку на доходи фізичних осіб виключно у разі виплати доходу призведе до:

- ускладнення адміністрування податку на доходи фізичних осіб контролюючими органами;
- зловживань зі сплати податку на доходи фізичних осіб з боку несумлінних платників податків, порушення платіжної дисципліни та нарощування боргів з виплати заробітної плати.

Відповідно до пункту 7.3 статті 7 Кодексу будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства.

Реалізація запропонованих змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» може призвести до правової колізії, оскільки суперечить положенням абзацу першого пункту 2 статті 24 Закону № 2464 відповідно до якої банки приймають від платників єдиного внеску, зазначених у пункті 1 частини першої статті 4 цього Закону, платіжні доручення та інші розрахункові документи на видачу

(перерахування) коштів для виплати заробітної плати, на які відповідно до цього Закону нараховується єдиний внесок, та здійснюють видачу (перерахування) зазначених коштів лише за умови одночасного подання платником розрахункових документів про перерахування коштів для сплати відповідних сум єдиного внеску або документів, що підтверджують фактичну сплату таких сум.

У межах компетенції Мінфіну проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення гарантій працівників на своєчасну та в повному обсязі виплату заробітної плати» не підтримується.

Заступник Міністра фінансів України

Роман ЄРМОЛИЧЕВ